

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ ГРОМАДСЬКОСТІ

Вважається, що в основі процесу формування громадського суспільства лежить активна діяльність громадських інститутів. При цьому поняття інститутів громадського суспільства було більше філософською категорією. Інститут громадськості це – певний організм який має власну ієрархічну структуру, члени такої структури мають певну типізовану модель поведінки, характеризуються певною типізованою діяльністю і певним механізмом, тобто комплексом правил, які регулюють структурну будову тої або іншої організації і ту або іншу діяльність.

До інститутів громадського суспільства належать: громадські організації, професійні та творчі спілки, організації роботодавців, благодійні та релігійні організації, органи самоорганізації населення, не державні засоби масової організації та інші невідприємницькі товариства і установи легалізовані відповідно до законодавства. Таким чином інститути громадського суспільства були унормовані як система суб'єктів, наділених правами і обов'язками, щодо відстоювання своїх інтересів у процесі подальшої розбудови громадського суспільства в Україні та участі в управлінні державними справами, зокрема у формуванні та реалізації державної правової політики. Сьогодні в Україні діє відповідна нормативно-правова база, яка визначає правові засади створення права та гарантії діяльності інституту громадськості. Це закони України “Про об'єднання громадян ” (1992р), “Про молодіжні та дитячі громадські організації” (1997р), “Про благодійні організації” (1998р), “Про творчі спілки”(1998р), “Про організацію роботодавців”(2001р) та інші законодавства.

Інститути громадськості в Україні легалізовано-зареєстровано приблизно 50тис громадських формувань, із загальної кількості зареєстрованих громадських формувань 66% становлять місцеві, все українські та міжнародні громадські організації, 0,3% політичні організації, 31% благодійні. Зазначу що із року в рік збільшується їх кількість. Громадські формування мають різну мету, завдання, рівень повноважень, територію діяльності. Їх призначення полягає у тому, що вони допомагають людям у розв'язанні проблем.

Створення і розвиток інституту громадського суспільства в Україні, має велике значення для держави. Кожен громадянин має усвідомити власну відповідальність за розвиток своєї країни, та майбутнє. Об'єднавшись в інститут громадськості, громадяни несуть солідарну відповідальність з державними органами за формування правового поля, виконання інституції

та законів України, актів Президента України та уряду, охороно громадського порядку, державного кордону (через участь у правоохоронній діяльності державних органів). Результатом цієї соціальної роботи має стати реальне впровадження у щоденну діяльність демократичних інститутів влади принципів демократії та верховенства права.

Однією із складових проблем є:

1. Недостатнє інформування населення про діяльність інститутів громадянськості. Засоби інформації не приділяють належної уваги процесам їх створення та діяльності. Рекламна діяльність у зрозумілій формі, яка мотивує і стимулює розвиток громадських ініціатив, має бути поставлена на системну основу. В Україні, у зв'язку з скептичним ставленням до недержавних структур, основна частина громадських функцій централізована. За даними інституту соціології НАН України, стосовно суто духовних інституцій громадського суспільства як "громадські організації", "церква", "творчі спілки", близько 30% респондентів вважають державне керівництво ними єдиним ефективним засобом їх розвитку. Такий взагалі рівень довіри населення до державних та недержавних структур-низький. За даними інституту найвищий ступень довіри є до громадських (недержавних) інститутів- 0,35; до представницької влади-0,32; до державних установ приблизно-0,27; до судової влади-0,27. Як бачимо інститути громадянськості мають все ж вищий рівень довіри у порівнянні з державними органами і установами. Це пояснюється саме тим що інститути громадського суспільства протиставляються державній владі.

2. Недотримання громадськими об'єднаннями законодавчих вимог звітності (тобто мається на увазі, невчасне її подання, оформлення неналежним чином або включення до неї недостовірних даних).

3. Ускладнений механізм доступу до відкритих даних про громадські об'єднання, що містяться у державних реєстрах (пошук надто складний через велику кількість обов'язкових параметрів для пошуку).

4. Недостатня організаційна спроможність громадських об'єднань (головними проблемами є брак фінансування).

5. Корупційні ризики діяльності громадських об'єднань (відмивання коштів отриманих незаконним шляхом)

Риси нинішньої української реальності: недостатній розвиток економіки, не визначеність концепції громадського суспільства, брак відповідних законів, глибоке соціальне розшарування, не підготовленість кадрів до вирішення завдань, обумовлюють потребу визначити першочергові завдання становлення та розвитку інститутів громадянськості. На мою думку, одним з них є створення концепції ефективної взаємодії усіх структур громадського суспільства з чітко зорієнтованою діяльністю, та функціями усіх його інститутів. Ці програми мають бути зорієнтовані на ефективне співробітництво з державними структурами та максимально стимулювати розвиток громадських ініціатив.

Список літератури:

1. Громадські організації в Україні: Ст. Держаний комітет статисти- ки України.К.2009.
 2. Аверянов В. Адміністративне право України.
 3. Дослідження Інститутів громадського суспільства в Україні. Віні- ков.О.2007р
 4. Криченко.С.О. Шляхи формування громадського суспільства пра- вової держави.- К.Логос.1999р
- Войтенко Т.О. Громадське суспільство в Україні. Наукова збірка